

مطالعات راهبردی پژوهشکده نظر (۱)

باغت فرسوده: نجات بخشی

تهیه کننده

پایگاه خبری - تحلیلی نظر آنلاین و گالری هنر و پژوهش نظره، پژوهشکده نظر

سرشناسه: منصورى، سيدامير، ۱۳۳۹ - Mansouri, Seyed Amir

عنوان قراردادى: نظرانلاين Nazaronline

عنوان و نام پديدآور: بافت فرسوده: نجات بخشى / تهيه كننده پايدگاه خبرى - تحليلى نظرانلاين و گالري هنر و پژوهش نظركگاه، پژوهشكده نظر: مجرى پژوهش سيدامير منصورى، سعيد شفيعا، پديده عادلوند.

مشخصات نشر: تهران: پژوهشكده هنر، معماری و شهرسازی نظر، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهرى: ۱۶۰ ص.

فروست: مطالعات راهبردى پژوهشكده نظر: ۱.

شابك: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۶۴۸۳-۴

وضعيت فهرست نویسى: فپا

يادداشت: تهيه كننده پايدگاه خبرى - تحليلى نظرانلاين و گالري هنر و پژوهش نظركگاه، پژوهشكده نظر

موضوع: نوسازى شهرى -- ايران

موضوع: Urban renewal -- Iran

موضوع: نوسازى شهرى -- ايران -- طرح و برنامه ريزى

موضوع: Urban renewal -- Iran -- Design

شناسه گروه: ۱۳۶۲ -

شناسه افزوده: پديده

شناسه اجراء: گالري هنر پژوهش نظركگاه (تهران)

شناسه افزوده: پژوهشكده نظر: معماری و شهرسازی نظر

رده بندى كنكره NA ۱۰۵۳

رده بندى ديويى: ۱/۵۰۶۵۵

شماره كتابشناسى ملي: ۳۰۲۱۰۰

مطالعات راهبردى پژوهشكده نظر:

بافت فرسوده: نجات بخشى

تهيه كننده

پايدگاه خبرى - تحليلى نظرانلاين (nazaronline.ir) و گالري هنر و پژوهش نظركگاه (nazargaah.com)، پژوهشكده نظر

مدير پژوهش: دكتور سيدامير منصورى

مجرى پژوهش: دكتور سيدامير منصورى، دكتور سعيد شفيعا، پديده عادلوند

ناشر: انتشارات پژوهشكده هنر، معماری و شهرسازی نظر

شابك: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۶۴۸۳-۳

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰

قيمت: ۴۵ هزار تومان

نشانی: تهران، خيابان آزادى، خيابان دكتور قريب، شماره ۳۲. nazaronline.ir / info@nazar.ac.ir

فروش نسخه چاپى: فروشگاه پژوهشكده نظر.

نسخه الكترونيك رايجان: nazar.ac.ir/shop

فهرست مطالب

۶	پیشگفتار / سیدامیر منصوری
۹	بیانیه: راهبردهایی برای مدیریت نوسازی بافت‌های فرسوده شهری
۱۷	۱. نشست‌های نقد راهبردی بافت فرسوده
۱۸	مقدمه: نقد محراب، نقد سازنده
۲۱	بیانیه نشست راهبردی: بازآفرینی شهری از رؤیا تا واقعیت
۲۲	نشست اول: «بازآفرینی شهری از رؤیا تا واقعیت»
	علی حانی، شریع مطهری، سیدامیر منصوری
۲۷	بیانیه نشست راهبردی: «نشست بازآفرینی شهری برای تهران»
۲۸	نشست دوم: «نسخه بازآفرینی شهری برای تهران»
	کاوه حاجی‌علی‌اکبری، زهران احمدپور، سیدامیر منصوری
۳۵	بیانیه نشست راهبردی معیار بافت فرسوده: از واقعیت تا خیال
۳۶	نشست سوم: معیار بافت فرسوده؛ از واقعیت تا خیال
	میترا کریمی، محمد آئینی، سیدامیر منصوری، مهدی فاطمی
۵۱	بیانیه نشست راهبردی معیارهایی برای دانستن یا اقدام؟
۵۲	نشست چهارم: «معیارهایی برای دانستن یا اقدام؟»
	سپیده شقایق، زهرا نژادبهرام، سیدامیر منصوری، مهدی فاطمی
۶۳	بیانیه نشست راهبردی «برنامه ۱۰ ساله نوسازی بافت‌های فرسوده»
۶۴	نشست پنجم: «برنامه ۱۰ ساله نوسازی بافت‌های فرسوده»
	علی بیت‌اللهی، سیدامیر منصوری، مهدی فاطمی
۷۷	۲. جستار انتقادی بافت فرسوده
۷۷	جستار اول: نقد مفهوم
۷۸	بافت فرسوده، اصطلاحی برای ندیدن / محمدکریم آسانش

فهرست مطالب

۸۴	رمت کالبدی، «زورو»ی نوسازی در احیای بافت فرسوده / فروش مخلص
۸۹	جستار دوم: نقد معیارها
۹۰	بافت فرسوده، درک شرایط اضطرار / سیدامیر هاشمی زادگان
۹۶	بافت فرسوده، معیارهای شناسایی آن / عماد اکبری
۱۰۰	تقدم فر بر اصل، ریکرد مدیریتی حاکم بر مسئله بافت فرسوده / حمیده ابرقویی فرد
۱۰۵	جستار سوم: همکار
۱۰۶	هسته امن محلی راه را بر رونق بافت از رکود نوسازی / سیدامیر منصوری
۱۱۰	کیفیت معماری در نوسازی بافت‌های فرسوده تهران / محمدرضا مهربانی گلزار
۱۱۶	تخریب و نوسازی یا مقاوم‌سازی؟ / بشی بنکدار
۱۱۸	۳. پرونده بافت فرسوده
۱۲۰	مقدمه: نگاه نظرآنلاین به مقوله نوسازی بافت‌های فرسوده / سعید شفیعا
۱۲۴	تهران، پس از زلزله: برگرفته از فیلم «تهران از یاد ندارد»
۱۲۸	لزوم رسیدگی به بافت‌های ناپایدار قبل از وقوع زلزله
۱۳۲	مداخلات نرم‌افزاری ارتقای ایمنی، راه‌حل بدیل نوسازی بافت‌های فرسوده
۱۳۴	پاتوق‌های محلات، راهبرد سازمان نوسازی در زلزله تهران!
۱۳۶	سکوت شورای شهر، خواب سازمان نوسازی را عمیق‌تر می‌کند.
۱۳۸	ارتقای کیفیت زندگی در بافت فرسوده، مشروط به ادامه زندگی است.
۱۴۰	مصاحبه نظرآنلاین با دکتر علیرضا عندلیب
۱۵۳	سخن پایانی
۱۵۴	نوسازی، هدف گمشده و هزار راه رفته / مهدی فاطمی

پیشگفتار

سیدامیر منصوری *

نیاز اساسی ساکنان تهران در ساختمان های ناپایدار در برابر زلزله زندگی می کنند. خنثیال وقوع زلزله مهیب در تهران بسیار زیاد است. در این پیش بینی هم دستگاه های مرتبط با زلزله اتفاق نظر دارند. در صورت وقوع زلزله در تهران، قریب ۵ میلیون نفر در کام مرگ فرو خواهند رفت و بدترین فاجعه تاریخ رقم خواهد خورد. از این روست که نجات بخشی با کفن بافت های فرسوده، مهم ترین هدف مدیریت شهری باید باشد. هیچ توسعه ای مقدم بر نجات این تعداد انسان نیست.

دولت روحانی تحت عنوان بازآفرینی شهری به هیچ اقدام مؤثری برای این بحران، ۷ سال فرصت سوزی کرده و زمان را به برگزاری سمینار و تصویب لوایح نظری گذراند. شهرداری تهران نیز در سال های مقارن دولت روحانی و چند سال پیش از آن، ابتدا با سرکرم کردن خود به «تجمیع» فرصت های نوسازی را از دست داد و سپس با اشتغال به کارهای نمایشی از جنس برگزاری مسابقات معماری و ایجاد پاتوق های محله ای.

در تمام این مدت، مردم بی‌پشتیبان ساکن در بافت‌های ناپایدار، با انکابه منابع اندک خود و دریافت کمک‌های قطره‌ای تحت عنوان معافیت‌ها یا مشوق‌ها، ذره ذره به نوسازی خانه و نجات خود از مرگ پرداخته‌اند!

دولت و شهرداری بیش از یک دهه است که بی‌حرکت تماشاگر صحنه هستند.

ادبیات نوسازی در ایران عمر زیادی ندارد. از اولین کتاب‌هایی که در این زمینه منتشر شد، بیش از سه دهه نمی‌گذرد. اینها کتاب‌هایی بودند که به صورت کلاسیک به طرح نظریه و تعاریف نوسازی پرداخته و رویکرد بزرگی به مسأله بافت فرسوده در ایران نداشته‌اند. پس از آن نخستین بار در به نام «چهار» توسعه، نوسازی همه بافت‌های فرسوده ایران در ده سال! مورد توجه قرار گرفت که حاکی از جهل به مسئله بود. مهمترین اقدام در روند نوسازی در ایران در دوره مدیریت دکتر عنایب در سازمان نوسازی شهر تهران بود که از سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۵ به طول انجامید. در این دوره مسئله نوسازی در صدر اقدامات شهرداری کشور مطرح شد و بیشترین ادبیات مرتبط با تبیین بومی مسئله ایران منتشر شد. علاوه بر آن اقدامات این دوره در قالب طرح‌های «نوسازی منظر شهری محله»، رویکرد جدید و مستقلی به بافت نوسازی در ایران بود که ناتمام ماند. پس از این دوره، سازمان نوسازی شهر تهران در قالب دفترهای توسعه محلی راه محکوم به سکست توسعه پلاک‌های فرسوده را پیش گرفت و شرکت عمران و بهسازی وزارت مسکن نیز در قالب شرکت بازآفرینی شهری راه گفتار درمانی و زیرساخت ادبیات نوسازی را پیش گرفت و بی آن که خود را مسئول جبران میلیون‌ها انسان ساکن در بافت فرسوده در معرض خطر زلزله بدانند، روند «اقدام و عمل» را در نوسازی بافت‌های فرسوده تعطیل کرد. بی‌توجهی محض دولت‌های یازدهم و دوازدهم به «حیات» ساکنان بافت‌های فرسوده از یک سو و اشتباهات سازمان نوسازی

شهری ایران در انتخاب راهبرد اصلی در مواجهه با «مسئله ایران در بافت‌های فرسوده شهری» موجب تدوین این کتاب گردید. این کتاب، «نجات بخشی» را مسئله اول معضل فرسوده‌ها در ایران می‌شناسد و بر آن است که علی‌رغم کمبود بسیار، تا هنگامی که مسئله «حیات» در میان مسائل بافت فرسوده وجود دارد، هیچ دستگاهی حق ندارد نجات بخشی را نادیده بگیرد یا حتی در عرض سایر اقدامات قرار دهد. در عین حال سازمان‌های نوسازی کلانشهرها و شرکت بازآفرینی و رت راه را انحرافی آشکار از مسئله اصلی، به ارتقای کیفیت‌های محیطی و معناری معطوف شده‌اند که اثری در حفظ جان ساکنان ندارد. نوبی دیرار این دستگاه‌های عریض و طویل با صدها میلیارد تومان اعتبار می‌گذشت و نمی‌دانند که اغلب شهرهای بزرگ ایران و علی‌الخصوص تهران در خطر زلزله قرار دارند و خانه‌های فرسوده قبل از همه در این‌ها، فلد سازه مقاوم در برابر زلزله هستند. این رویکرد، مسئله این کتاب را به نیفت نوسازی بافت‌های فرسوده در ایران بدل می‌سازد که:

«نجات بخشی، هدف اول و راهبرد اصلی هر نوع مداخله نوسازانه در شهرهاست و سازمان‌های نوسازی کشور باید بر اساس آن برنامه‌ریزی و تجدید سازمان شوند. به نحوی که هر وظیفه‌ای جز نجات بخشی از سازمان نوسازی منتزع شود».